

KEUSOTE
Keski-Uudenmaan hyvinvointialue

Euroopan unionin
rahoittama
NextGenerationEU

Etsivä vanhustyö ilmiöpaja 16.4.2024

Marjut Suo

KEUSOTE.FI

12:00 Tervetuloa

12:05 Valli ry ja Helsingin etsivä vanhustyö, Päivi Tiittula

12:20 Järvenpään seurakunnan etsivä vanhustyö, Marketta Hyytiäinen

12:35 Mäntsälän etsivä vanhustyö, Heli Heroja

12:45 Pornaisten Tupatuki-hanke, Maria Ainola

12:55 Miten Keusotessa tavoitetaan ikääntyviä, asiakasohjaus Inka

13:05 Hyvinkään Yhdistykset – Onnensillan yhdistystoimintaa , Anni Rekilä

13:15 Kahvi ja verkostoituminen

13:45 Työpajan ohjeistus ja työskentely (20+15+15)

- Miten sinä voisit olla etsivässä toiminnassa mukana – konkreettinen esimerkki?
- Ensimmäinen asia mitä tulee tehdä yhdyspinnalla, jotta pystytään auttamaan yhdessä ikääntyntä ?
- Mitkä olisivat resurssit yhdyspinnoilla?
- Millaista on vapaaehtoisuus tänä päivänä? Miten saada uusia ystäviä /vapaaehtoisia?

14:45 Yhteenveto ja miten jatketaan

- Hanne Kemppinen, Kaatumisen ehkäisy
- Marjut Suo, yhteenveto ja jatkosuunnitelma

I TYÖPAJAN OHJELMA

25.1.2024

Euroopan unionin
rahoittama
NextGenerationEU

KEUSOTE.FI

09:45 Aamukahvi

10:00 Tervetuloa ja johdatus päivään

10:05 Ilmiöpajan tulosten esittely ja keskustelua, Marjut Suo

10:15 Järvenpään vanhusneuvoston toimintaa etsivässä vanhustyössä, Liisa Majanen, Järvenpään vanhusneuvosto

10:30 Mielen hyvinvoinnin tukeminen kohtaamispaikkatyössä, Mirva Illi-Lampio, Keusote

10:50 Uusia tuulia, Anni Rekilä Hyvinkään HYVY

11:00 Työpajan ohjeistus ja työskentely, edellisestä ilmiöpajasta nostoina

- Tiedottaminen/viestintä: miten saadaan /kootaan hyvä tieto/kohtaamispaikat niin, että tieto pysyy ajan tasalla ja on koottua?

- Verkstopalaverit: paikallinen ja alueellinen etsiväntyön kokoontumisten aikataulut ja vastuuhenkilöt/koollekutsujat syksy 2024

- Miten ikäihmisen mielen hyvinvointi ja sen tukeminen näyttäytyy Keski-Uudenmaan hyvinvointialueella?

- Miten vanhusneuvostot, eläkejärjestöt ja järjestöneuvottelukunnan ikäteemaverkosto mukana?

11:50 yhteenveto ja miten jatketaan

II TYÖPAJAN OHJELMA

16.4.2024

Euroopan unionin
rahoittama
NextGenerationEU

KEUSOTE.FI

Mitä etsivä vanhustyö on?

- Etsivä vanhustyö on palvelumuoto, joka keskittyy auttamaan katveeseen jääneitä ikäihmisiä. Tämä työmuoto pyrkii löytämään ne iäkkäät henkilöt, jotka ovat jääneet ilman tarvitsemaansa tukea ja palveluita. Tavoitteena on tarjota heille oikea-aikaista apua ja tukea, jotta he voivat elää mielekkäästi ja ihmisarvoisesti kotonaan.
- Etsivä vanhustyö voi auttaa yksinäisyyden ehkäisyssä ja edistää ikääntyneiden hyvinvointia.
- Tämän työn avulla voidaan tunnistaa ilmiöitä, jotka synnyttävät tarvetta etsivälle vanhustyölle. Lisäksi se kuvaa etsivän vanhustyön asiakkaita, järjestöjen asemoitumista palveluekosysteemissä ja edellytyksiä etsivän vanhustyön onnistumiselle.
- Etsivä vanhustyö voi olla organisoitua yhteistyötä eri toimijoiden välillä ja se voi toteutua monin eri tavoin. Tämä palvelu on erityisen tärkeä, kun pyritään ehkäisemään syrjäytymistä ja tukemaan ikääntyvien hyvinvointia.

Tekoälyn nostot Etsivästä vanhustyöstä

Etsivä vanhustyö on suunnattu yli 65-vuotiaille haavoittuvassa asemassa oleville ikääntyneille, jotka kokevat yksinäisyyttä tai joilla on yksilöllisen tuen tarvetta. Tämä toimintamalli pyrkii tukemaan ikääntyneiden mielekästä ja ihmisarvoista kotona asumista sekä ehkäisemään yksinäisyyttä. Toiminnan päämääränä on ikääntyneen kanssa asetettujen tavoitteiden mukainen muutos, joka voi olla pienempi tai suurempi ikääntyneen toiveista ja tilanteesta riippuen.

Etsivä vanhustyö ei rajoitu pelkästään apua tarvitsevien ikääntyneiden etsimiseen ja löytämiseen. Se on myös ratkaisujen etsimistä vaikeaan tilanteeseen yhdessä ikääntyneen ja eri toimijoiden muodostaman kumppanuusverkoston kanssa. Tämä toimintamalli mahdollistaa tuen tarjoamisen niille, jotka tarvitsevat rinnallakulkijaa löytääkseen keinoja toteuttaa oman näköistä ja mielekästä elämää.

Etsivän vanhustyön työmenetelmiin kuuluvat muun muassa:

- **Verkostotyö:** Yhteistyö eri toimijoiden kanssa.
- **Matalan kynnyksen kohtaamispaikat:** Paikat, joissa ikääntyneet voivat saada neuvontaa ja ohjausta.
- **Palveluohjaus- ja neuvontapisteet:** Tuki yksilöllisiin elämäntilanteisiin.
- **Jalkautuminen ikääntyvän arkea lähelle:** Toiminta lähellä ikääntyneiden kotia.
- **Ryhmätoiminnot:** Yhteisölliset tapahtumat ja toiminnot.
- **Puskaradio:** Tiedon jakaminen suullisesti ja epämuodollisesti.

Etsivä vanhustyö on arvokasta työtä, joka auttaa heikoimmassa asemassa olevia ikääntyneitä löytämään tukea ja yhteisöllisyyttä.

UUTA VIRITTEILLÄ

Etsivän vanhustyön hanke Hyvinkäällä

03/2025-03/2028

- Hankkeen hakijana/osahakijana Hyvinkään Yhdistykset ry (Järjestökeskus Onnensilta), mahdollisesti yhteistyössä toisen järjestön kanssa (osahankkeena)
 - Hyvinkään sosiaali- ja terveisyhdistysten paikallinen järjestöjen järjestö
- STEAn Ikävoimaa-avustusohjelma: hankehaku 31.5. mennessä -> rahoituspäätös arviolta 02/2025
- Hankkeen resursointi: I htv
- Yhteistyökumppanit mm.
 - Hyvinkään seurakunta diakoniatyö (resursointi: työpari mukaan kotikäynneille)
 - Hyvinkään kaupunki hyvinvointipalvelut
 - Keusote (ikäihmisten palveluohjaus)
 - Hyvinkään vanhusneuvosto
 - Alueen yhdistystoimijat, esim. Siskot ja Simot ry vapaaehtoistoiminta, Werkko ry (Kettuluuta-vertaispalveluohjaajat), SPR Ystävätoiminta, Valli ry jne.
 - Keusoten alueen etsivän vanhustyön hankkeet ja yhteistyökumppanit eri kunnissa

Etsivän vanhustyön hanke Hyvinkäällä

03/2025-03/2028

- Hankkeen päätavoitteet:
 - **1. Etsivän vanhustyön jalkauttaminen Hyvinkäälle – ikäihmisten psyykkisen ja sosiaalisen toimintakyvyn edistäminen, toimijuuden ja merkityksellisyyden kokemuksen vahvistaminen**
 - Kohderyhmä: Yli 75-vuotiaat kotona asuvat, palveluiden ulkopuolella olevat ikäihmiset Hyvinkäällä
 - **2. Etsivän vanhustyön yhteistyörakenteen luominen Hyvinkäällä: jokaisella toimijalla on oma roolinsa ja toimintamallinsa etsivän vanhustyön ”löydettyjen” asiakkaiden tukemiseen**
 - Löydettyjen ohjaaminen oikeiden palveluiden ja toiminnan piiriin, asiakkaiden toimintakyky, tarpeet ja toiveet huomioiden
 - **3. Vapaaehtoistoiminnan linkittäminen etsivään vanhustyöhön yhteistyökumppaneita hyödyntäen ja HyvYn omaa vapaaehtoistoimintaa kehittämällä**
 - Löydettyjen ohjaaminen yhdistysten vapaaehtoistoiminnan pariin, mm. Onnensillan ryhmätoiminta, SPR Ystävätoiminta, Siskot ja Simot ry:n toiminta
 - **4. Keusoten alueen kuntien etsivän vanhustyön vahvistaminen ja yhteistyön tiivistäminen**
 - Hankkeessa kootaan tiivis etsivän vanhustyön yhteistyöverkosto kaikista Keusoten kunnista

I ILMIÖPAJAN MATERIAALI

KEUSOTE
Keski-Uudenmaan hyvinvointialue

Miten sinä voisit olla etsivässä toimessa mukana – konkreettinen

Kunnat

- hyvinvointitiedon tuottaminen
- tarjotaan tiloja + avustuksia
- tiedottaminen
- asumisneuvonta
- mukana etsivä vanhustyö -projektissa
 - yhteydenotot
- esitteet + kontaktointi, tiedonjakaminen
- (isännöitsijät) taloyhtiöt yhteisölliset tilat
- mm. iloa elämään ja hyvinvointia kaikille –kurssit

Kohtaamispaikat

- verkostojen hyödyntäminen
- hiljaisen tiedon näkyväksi tekeminen
- mentori ”sisäänheittäjä” ,”ulospotkija” mukaan tapahtumaan, kohtaamispaikkaan
 - matala kynnys tulla
 - päihteen olkkari

Keusote

- yhteistyötahojen kartoittaminen
- tunnistaa
- Yhteistyö - yksityiset palveluntuottajat
- tiedotus – kommunikointi (vahvistaminen)
- Nestori-hanke
- Kaikukortti (kulttuuri)

Evl.seurakunnat

- miten löydetään yksinäiset
- kaupungit, tapahtumat (sinne missä ihmiset on)
- yhteistyö laajasti
- hyvän tuulen tupa
 - vertaiset
 - etsivää työtä
 - yhteisruokailut
 - ryhmätoiminta

Muut toimijat

- Uutiskirjeet (järjestöt)
- verkostojen tärkeys tunnistaa kaltoinkohtelu
- Alustat + foorumit + työryhmät verkostot TÄRKEITÄ

Ensimmäinen asia mitä tulee tehdä yhdyspinnalla?

Verkostopalaverit (ikäihmisten verkosto)

- Yhdyshenkilöt nimettynä
 - keusote, skr, kunta, järjestöt, vanhusneuvosto (live? teams?)
 - **Alueellinen 2x vuodessa**
 - Yhteinen osaamisen jakaminen – hyvät käytännöt
 - Kutsujana Keusote (teams) – yhteensovittava työpaja
 - **Paikallinen 2x vuodessa (live)**
 - Tarve –kohtaaminen
 - Kutsu? Vaihtuva?
 - Kunta – Keusote mukana
 - Koordinaatio paikalliset
- strategiset painopisteet!
 - yhteystiedot
 - viestintä miten?
 - Eläkejärjestöt/ ikäneuvostot? etsii koolle kutsujana (riittääkö aika) → taustayhteisöt
 - lähestyminen ikäihmisille helpoksi → paikat tiedossa (kaverin kanssa)
 - asukkaiden kohtaaminen
 - mennään missä ihmiset on (järjestöt, kunta) some, kirjasto, kauppa, palvelupisteet, apteekit
 - asukas- ja lähitalo -malli
 - vapaaehtoistoiminnan monitoimijaisia koulutuksia koordinoi SPR, SAK ystävät, yhdistysverkosto, valikko
 - miten mukaan

Mitkä olisi resurssit yhdyspinnalla?

- ❖ Keski-Uudenmaan Järjestöneuvottelukunta, JNK (n. 200 toimijaa)
 - teemaverkostot: esim. mipä-kumppanit, ikäverkosto
- ❖ Kunnat
 - palvelut esim. opistot, kirjasto
 - yhteisöllisyys, huolenpito toisesta
 - asumisneuvoja (kunta, Tuusula)
 - joka kuntaan seniorikoordinaattori
- ❖ Hyvinvointialue
 - ikäihmisten asiakasohjaus
- ❖ IKNE – vahva osaaminen ja vaikuttaminen
- ❖ Vammaisneuvostot
- ❖ Seurakunnat
 - ammatillinen työ
 - Vapaaehtoistyö
- ❖ HUS-keusote-yhdyspinnat
- ❖ Pela –yhteistyö
- ❖ Vapaaehtoistyö on kustannustehokasta ja arvokasta
 - Kettuluuta vertaispalveluohjaajat
 - erilaiset vpt → tarve → koordinointi
- moniammatillinen yhteistyö
- ei ole tietoa eri toimijoiden toiminnoista/työstä
 - yhdistyskartoitus/eri toimijat merkittävä panos = näkyväksi tekeminen
 - liikunta ym. seurojen, opistojen mukaanotto
- lähellä.fi käyttöön
- tahtotila on ja verkostot on koossa, mutta budjetti taho puuttuu!! koordinoija puuttuu
 - hinta ennaltaehkäisevälle työlle → jos ei tehdä etsivää työtä
- miten saada yhteistyö toimimaan?
- imupinnat: kirjastot, geriatrinen keskus yms.
- jatkuvuuden varhaistaminen, kunnat, hyvo-alueet, hankkeet... rahoitus – kustannukset pysyvät suht pieninä
- erilaiset asumismuodot, perhehoito... eri elämänvaiheissa
- oikea-aikainen tuki ja apu → mihin ollaan yhteydessä
- yhteinen ymmärrys ja toimintatapa pitäisi löytää
- RET-malli ja Inno-kylä
- kunnissa erilaiset toimintatavat
- asiakkaan näkökulmasta lähtevää
- ”kädet savessa” – oma paikallinen toimiva malli
- tiedotus, kun lehtiä lopetetaan (paperiset tiedotteet)

Millaista on vapaaehtoisuus tänä päivänä?

- Positiivisuus – asenne
- Omat lahjat käyttöön
- Oman elämän merkityksellisyys
- Parityöskentely
- Hyväksytään että vapaaehtoisuus on muuttunut - monia eri mahdollisuuksia
- monella on jo kaikkea elämässään
- omat lastenlasten hoitoapu ♥
- ”oma-aika” - sitovuus > ei ikuisuusprojekti
- oma talous on sekä mahdollisuus että uhka
- myös haavoittuva → jatkuvuus
- ei saa muodostua työksi
- hyväksikäytön tunne
- hyvä mieli tekemisessä
- lisää osallisuutta
- omaishoitajuus ♥
- vapaaehtoisuus myytävissä
- on nykyään osaavampaa mutta myös riskinä

Miten saada uusia vapaaehtoisia?

- kuuleminen mitä haluan tehdä
- hyvä koordinaatio ja tuki
- hyvä perehdytys
- koulutus
- työnohjaus
- palkitseminen
- matkakorvaukset
- ryhmäkohtaiset juhlat
- palaute, itsearviointi
- työn jatkumo ♥ - osa ajautuu ”keikka” hommiin
- kutsutilaisuus vapaaehtoisille → tuleville ♥
- oppilaitosyhteistyö → kokonaisuus opiskeluun
- yritysyhteistyö –vastuu?

Miten näkyvyyttä vp-työstä?

- mennään sinne missä ihmiset on
- eläkeläis- ja muut yhdistykset
- Paikallis- ja kunnan lehdessä positiivisia juttuja

Hyvinvointia yhdessä

marjut.suo@keusote.fi

Euroopan unionin
rahoittama
NextGenerationEU

KEUSOTE.FI